

Szerkesztőség

Rimaszombatban Pokorágyi-
uteza 1. szám Ide intézendő
a lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Hélytelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASÁRNAP.Felelős szerkesztő: **KOMÁROMY ISTVÁN.****Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Deák Ferencz-u.
3. sz. a. a könyvkereskedésben
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata 12 fillér.
Többzori hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Városi ügyek.

E címmel a „G. H.“-ban egy közlemény jelent meg, mely foglalkozik a városunknál nyílt kérdésként szereplő rendészeti, szépészeti, szóval igazán fontos belügyeinkkel. E lap hasábjain mi már régen szószóli vagyunk ugyanezen érdekeknek s ha most újra felvennénk a szót ugyanezen problémákról, csak ismétlésekbe bocsátkoznánk. Hanem van a fent említett cikkben egynéhány, a valósággal ellenkező körülmény is, a mely alkalmas a megtévesztésre. Ezekről akarunk röviden megemlékezni s világosságot deríteni ott, a hol ama cikk homályt okozott.

Szó esik a jelzett közleményben a szépészeti bizottságról melyet „a városi közgyűlés már évekkel ezelőtt kiküldött, hogy vegye kezébe az agitációt“ — minden oly ügyben, mely a város szepítését, fejlődését célozza. Továbbá konstatálja a cikkíró, hogy eddig a szépészeti bizottság egyszer sem volt összehíva és hogy írott malaszt maradt több más társaival egyetemben.

Hát igen, hallott a közlemény írója valamit harangozni; de semmit sem biztosan.

A dolog úgy áll, hogy a város építési és fejlődési ügyeinek adminisztrációja a rendes hététköznap magánépítéseknel és kisebb középítéseknel is az építési bizottságra van bízva, melynek elnöke a rendőrkapitány s tagja a városi mérnök. Ezek gyakorolják az építés rendőri, illetve a műszaki felügyeletet minden a rendes niveau felül nem emelkedő ügyben, a költségvetés kiszabott határai között.

Midőn azonban sor kerül egy nagyobb középület emelésére, utcák vagy terek alakítására vagy szabályozására, szóval olyan városépítészeti szempontból súlyos kérdésre, mely előre látható nem volt s kilép pénzügyileg a költségvetés keretei közül: ott az építési bizottság kibővül, és pedig a közgyűlés által megválasztott három bizalmi férfival s a polgármesterrel, a ki elnököl. Ez az u. n. *szépészeti bizottság*. — Ezt tehát nem „a közgyűlés küldötte ki néhány évvel ezelőtt“ s célja nem is az, hogy „agitáljon.“ — Különben is a város építési szabályrendelete a szépészeti bizottság hatáskörét szóról szóra a következőkben szabja meg:

2. §. b) Nagyobb mérvű építkezések, az utcák szabályozása, új utcák kijelölése, valamint közterek és utcák díszítése, sétányok alakítása, emlékművek felállítása, szóval mind olyan mozzanatok feletti *véleményadás*, illetve *kezdeményezés*, a mely a város külső csinoságának, rendes voltának emelésére vonatkozik. Valamely létesítendő műhöz szükségelt költségről való gondoskodás, illetve annak miként beszerzése iránti *javaslat-tétel*.

Ez tehát a szépészeti bizottság, s tagjai jelenleg is olyan erkölcsi súlylyal bíró férfiak, kiknek a város még sok szépet és jót fog köszönni. A mi pedig azt illeti, hogy még idáig nem volt összehíva egyszer sem, az nyilvánvaló valótlanosság (de ilyesmit, a mi nem áll, hogyan lehet konstatálni?) Igenis: minden egyes esetben, melynél az idézett szabályrendelet vonatkozó paragrafus megkívánja összehívását, összehívatott. A mostan lebonyolított nagy kölesön ügyét is ez a bizottság készítette elő; legutoljára néhány hónappal ezelőtt ült össze az új leányiskola, majd pedig a „Három Rózsa“ átalakítási ügyekben. Most is össze van híva, s most is összeül néhány nap múlva három különféle ügyben is (árlejtések kihirdetése, a vásártér berendezése és a szabadkai méntelepi építkezésekre; a „Három Rózsa“ átalakítási és a „Diána fürdő“ új berendezési ügyeiben.) Szóval létezése nem „írott malaszt“, hanem a valóságon alapuló tény.

Van még több megjegyzése is a cikkíró-

nak, mely nem hizeleg tulságosan azoknak, kik intézői a város ezen ügyeinek; de ezek a megjegyzések sem elég alaposak. Felemlíti a nagymérést, az állomás olajjal való világítását, egy leendő új utcát a Koháry- és Ferenczy-utcák közt, s még több más, részben a mult időkben elkövetett tévedéseket, részben napirenden levő kérdéseket.

Hát, a mi igaz, igaz. A multban bizony sok hibás és roszul sikerült intézkedés történt. De azokat ne bolygassuk utóvégre is az akkori idők viszonyait kellene ismernünk alaposan, mert csak akkor vethetnénk biztos pillantást a gépezetbe, mely azokat létrehozta. Mi is kritizáltunk sok mindent, mások is kritizáltak és fognak is. Mert az igen könnyű De alkotni ezerféle viszonyok közt, nem gyerekjáték. Itt van pl. a nagymérés ügye. Minden rimaszombati gyerek ismeri e vén „hodály“ történelmét, mely a maga nemében nevezetes is. De a ki a viszonyokat ismeri és visszaemlékezik, tudja, hogy a legelső alkalommal a városnak drága volt az az ár, melynek ma ötszörösét kéri. Olyanok voltak az akkori viszonyok. S esetleg az értékfokozódást még akkor nem is lehetett előre látni; vagy talán más volt az akkoriak számítása — s bialul ütött ki. Ki tudná azt ma pontosan megmondani? Mai állapotában már a cikkíró szerint „olcsó pénzen megszerezhető.“ Erre csak azt lehet mondani, hogy ha az olyan „olcsó pénz“ és megvétele kitűnő üzlet, ugyan miért nem veszi meg senki? s még a gazdag város sem? . . . Nem úgy van az egészen!

S hogy az állomás petroleummal van világítva? Hat tehet-e erről a város? Igazán nem tehet.

Szükség volna arra a fent megemlített új utcára? Ez bizonyosabb, mint a halál. De vajjon ismeri-e a nagy közönség azokat az alkudozásokat és lépéseket, melyeket az illetékesek ebben az ügyben már megtettek? Ugy-e nem? Mert a dolog természete szerint nem is lehet azt volna eldönteni. Epen úgy káros volna publikálni a nagymérés megvétele vagy helyéről való eltüntetésének körülményeit. Okos ember nem fog dobálni madarat Pláne, ha az a madár ovatos, okos és előrelátó.

Nem azt mondjuk mi ezzel, hogy a „G. H.“ közleménye hiabavaló és értéktelen. Mar csak azért sem az, hogy ime, most aki e sorokat elolvasta, tisztában van egy városi intézménnyel, melyről addig aligha tudott. Ellenkezőleg: mi is agitálunk, dolgozunk és fáradozunk tőlünk telhetőleg a város javán. Azonban tárgyilagosan, és nem állítva azokat pellengére, kiknek ugyis fő a fejük eleget abban, hogy miként vigyék legjobban keresztül, az adott viszonyok közt, legmegfelelőbb módon, e vitális közérdekű ügyeket.

Legnagyobb baj természetesen az, hogy kevés a pénz. A város terhei növekednek, bevételei pedig, ha nem is fognak, de stagnálnak. Semmiből teremteni pedig idáig egy város sem tudott, csak az a hatalmas ismeretlen, a ki feletük van. Alkalmat és módot kell előbb teremteni arra, hogy reális befektetésekkel és intézményekkel a bevételek szaporodjanak. S erre örvendetes példák mutatkoznak. Ha aztán már nem lesz kétséges ilyen szépséghibákat évenként néhány ezeres flastrommal beragasztgatni: akkor adhatunk feles számu pénzt a közérdekek szolgálatára. De különben sem alusznak ez ügyek, mert ha lassan is, de már kezdenek kialakulni a viszonyok, s a mint előre is elárulhatjuk — csak a városnak és a köznek javára, előnyére.

A most következő esztendő különben is egy új korszakot nyitnak meg a városi fejlődés történetében. Ha tehát egy organuma a közéletnek, mint a sajtó is, részt vesz a fejlesztés elő-

készítésében, előmunkálataiban, adjon eszméket, gondolatokat, program-törédekeket vagy ha mást nem, egy kis jó indulatot, mert ez sokkal becsebb és használhatóbb, mint a rosz máju kritika, pláne, ha az még igazságbeli fogyatkozásai miatt nem is jogosult.

—y—s.

Pénzintézeteink nagyhete.

Lezajlottak a pénzintézeti közgyűlések február 27. és 28-án — ez idén szokatlanul nagy érdeklődés mellett. Ez érdeklődéshez bátran hozzá lehetne fűzni egy kis elmélkedést s kritikai megjegyzések — amolyan glossza-félék — bőven kerülnének ki a pénz idei ünnepéről, melyet lapunk mult számában nyugodt hangon és elismeréssel méltattunk.

Azóta sajtóságos mozgalmak sajtóságos benyomásokat kelthettek, s ezekből leszűrődik az az igazság, hogy a pénz és a jó izlés nem mindig található egymás mellett s hogy nem minden a közélet terén szerepelni akaró embernek tartozik főjellelvonásai közé a keresztényi türelmesség és a szentírás tudása . . .

Megszoktuk, hogy vármegyénk legelőkelőbb pénzintézete: a „Rimaszombati takarékpénztár“ imponáljon minden tekintetben mindenkinek, mert hiszen kiváló vezetés mellett kiváló eredményeket ért el. Itt nem zavarta soha disszonans hang a közgyűlést, az igazgatóság és felügyelőség egyértelműleg állapodott meg mindenben s azt simán keresztül is vitték. Ez szép és megnyugtató érzést keltő volt s most is igen helyes eszme nyert kivitelt akkor, mikor a legnagyobb részvényes: a város első emberét a polgármestert vették be az igazgatóságba.

Igen kellemetlen következményei lehetnek azonban annak, ha egy pénzintézetnél akad valaki, a ki a politikát igyekszik bevinni s minden jó izlés, méltányosság s az intézet és a részvényesek érdeke ellen tesz, ha pártállásuk szerint válogatja az embereket, mikor csupán napi-bizottságról van szó.

A láma merészen csapkodó szárnyán előre hiesztelték, hogy a konzervgyári befektetést is kifogásolni fogják a közgyűlésen; — ez nem történt, csak egy meglehetősen szelidhangu kérdés-ködés volt az egész, mire az illető részvényes precíz, megnyugtató választ kapott a vezetőség részéről.

A Nép- és iparbank gyűlésén másnap a felszólalás — már kevésbé tapintatos alakban történt meg, a mennyiben az interpelláló nem találta meg a mérlegben a befektetést, azt hitte, hogy ezt „a szellő elfújta.“ Ez vicznek nem jó, állításnak pedig furcsa, mert az igazgató magán-uton is felvilágosíthatta volna, hogy a tétel — igen helyesen — be van illesztve az értékpapírok rovatába. Nem mindegy az, ha a pénzem a jobb vagy bal zsebemben van? Ugy-e mindegy, a fő csak az hogy — legyen!

Itt a választások során a felügyelőségbe társadalmunk egy tisztos régi tagja jutott be, ki már egy izben igazgatósági tagságra volt komoly jelölt s kivüle még egy fiatal szép képzettségű ügyvédet választottak be. Mindaketten sokat használhatók az intézetnek; az öreg ur tapasztalatai és financiaiális képessége, a fiatal pedig jogi képzettsége révén. Itt az igazgatóságban is változás történt, s egy széles ismerettségi körrel bíró férfi került vissza az igazgatóságba — régi helyére, melyről egy izben lemondott.

A legfiatalabb pénzintézet: a „Gömörmegyei takarékpénztár és hitelbank“ közgyűlésére nagy vihart jósoltak. Már előre megindult az akció a részvénytőke tervbe vett emelése ellen, — mit az igazgatóság és felügyelőség — a viszonyok

legjobb és leghivatottabb ismerői — egyhangulag javasoltak és szükségesnek találtak.

Bár egyes hangok hallatszottak a javaslat ellen, de az elnöklő prépost tiszta, világos beszéde után ezek is elnémultak. 416 szavazat közül csak 60 volt az ellenző.

Egyébként a gyűlés simán folyt le, az igazgatóság és felügyelőség egyhangulag újra választott s most, midőn tudósítónknak adjuk át a szót, még csak annyit, hogy azon kell ügykezni minden intézet vezetőségének, hogy egymás kölcsönös megbecsülése mellett, továbbra is fejleszék az intézeteket s kívánjuk, hogy tisztességes, becsületes működésüket siker koronázza!

* * *

A közgyűlések sorozatát a „Rimaszombati takarékpénztár“ kezdte meg február 27-én. Dr. Szabó Károly igazgatósági elnök-helyettes üdvözölve az egybegyűlt részvényeseket, jelenti, hogy 56 részvényes 391 szavazatra jogosító 634 részvénynyel jelent meg s így a közgyűlés határozatképes.

Elnökké egyhangulag megválasztották Baksay István kir. tanácsost, ki megleghangú üdvözölő beszéddel foglalta el helyét. *Institúrisz* Endre igazg. jegyző felolvasta az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentését, melyből megtudtuk, hogy a pénztári forgalom 10010057 kor. 45 fillér volt s 8617 kor. 8 fillér a készpénzmaradvány; a betétek álladéka 5926122 kor. 85 fillér; váltóké 1848190 korona; jelzálog-kölcsöné 2840346 kor. 56 fillér; folyó számla: 1897092 kor. 92 fillér; kézi zálogok 68287 kor.; nyugdíjalap 83980 kor. 67 fillér. — Az üzleti nyereség 102116 kor. 72 fillér. A levonások után maradó 96276 kor. 86 fillérből a már multkor részletezett osztalék, adományok és tartalékalap növelésére fordítandó összeg után 6066 kor. 86 fillér az 1905. évre vitetik át.

A közgyűlés elfogadja a jelentést, részvétét fejezi ki az intézet ügybuzgó és érdemes igazgatója Kishonthy Gyula elhunyt felett, utasítja az igazgatóságot az alapszabályok átdolgozására s az összeg felosztási tervzetéhez is hozzájárult. *Krcs* József kérdésére, hogy a konzervgyárnak adott kölcsön kamatozik-e, Baksay elnök és Molnár József adták meg teljesen megnyugtató felvilágosítást, hogy az összeg 5%-ot jövedelmez. *Fábr* János köszönetet mondott a muznumnak adományozott összegért. *Boczkó* Dániel indítványára a közgyűlés az igazgatóságnak és a felügyelőségnek valamint a tisztviselőségnek elismerést és köszönetet szavazott a helyes vezetésért. *Süteő* István ezzel kapcsolatban azt indítványozza, hogy az igazgatóság kilépő tagjai: *Molnár* József *Samarjay* János, dr. *Szabó* Károly és *Szabó* Elemér egyhangulag újra megválasztassanak. A közgyűlés ezeket megválasztja s egyhangú felkiáltással a Kishonthy Gyula elhunyt folytán megüresedett igazgatósági tagsági állásra dr. *Kovács* László polgármestert választotta. A felügyelőség tagjainul szintén egyhangulag újra választottak: *Baksay* István, *Bodor* István, *Baksay* Dezső, *Rayályi* Géza, id. *Süteő* István és dr. *Veres* Samu. Napibiztosokká megválasztottak: *Bérczy* Elek (ui), *Cseh* István, *Cseh* János, *Eszényi* Gyula, *Ethey* Frigyes, *Fábr* János, *Fülöp* Benjamin, *Gaskó* János ifj., dr. *Glauf* Pál, *Institúrisz* Endre dr. ifj., *Jacsko* Pál (ui), *Kármán* Aladár dr., *Kerekes* Dezső, *Konyha* Béla, *Lengyel* Iván, *Lengyel* Pál ifj., *Lengyel* Pál id., *Matolcsy* Pál, *Pacek* Emil, *Percz* Samu, *Schulhof* Pál, *Soós* Ferencz építész, *Szabó* István, *Szabó* József ny. pénztárnok, *Szabó* József mészáros, *Szabó* József adópénztárnok, *Széplaky* Lajos, *Szomolnok* Antal, dr. *Terhes* Samu, *Varga* István.

Másnap kedden délelőtt a „Három Rózsa“ nagytermében a *Gömörmegyei nép- és iparbank* tartotta népes közgyűlést *Molnár* József elnöke alatt, kit e tisztre egyhangú lelkesedéssel állított a részvényesek bizalma. Itt a gyűlésen 66 részvényes jelent meg 624 szavazatra jogosító 1069 részvény képviselőben. A jegyző: dr. *Baksay* Dezső felolvasta az igazgatóság és felügyelőség jelentését és javaslatát. A jelentés statisztikai részét felolvasottnak tekintették, mert hiszen minden részvényes megkapta a füzetet. Tájékoztató felemlítjük, hogy a betétek állománya 1904. december 31-én 1664055 korona 32 fillér (szaporodás 33357 korona 59 fillér). Váltókölcsön 1103167 korona (szaporodás 53448 korona), jelzálogkölcsöné 694610 kor. (szaporodás 188056 korona). Törlesztéses jelzálogkölcsön 125409 korona 61 fill. (csökkenés 457 korona 20 fillér). Kézizálogkölcsön 37756 korona (csökkenés 69 korona). Letétek 6544 korona 57 fillér (szaporodás 1332 korona 97 fillér). Nyugdíjalap állása 39681 korona 58 fillér, a pénztári összforgalom 8414370 korona 38 fillér. Az összes nyereség 38858 korona 28 fillér, melyből 9 koronájával 27000 korona osztalékként adatik ki s a levonások után 1818 korona 28 fillér az 1905. évi üzletét számlájára visznek át.

A közgyűlés az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadta. Csak *Kozák* István részvényes volt kíváncsi, hogy hova lett a kimutatásból a konzervgyári részvényekbe fektetett összeg, azonban *Boczkó* Dániel igazg. elnök felvilágosította, hogy az adósok című rovatban van felvéve. Az igazgatóságból kilépett dr. *Zehery* Istvánt és *Soós* Ferenczet újráválasztották, az *Eszényi* Gyula helyére *Percz* Samut választották meg.

Institúrisz Endre ügyvéd és dr. *Kovács* László felügyelő-bizottsági tagságukról lemondottak s így *Bodor* István, dr. *Glauf* Pál és *Szomolnok* Antal eddigi tagokat egyhangulag újráválasztották, a két üres állásra pedig dr. *Lichtschein* Adolfot és dr. *Törköly* Józsefet választották meg. Napibiztosok lettek: *Benyo* Béla, *Benyo* László, *Csapó* János id., *Csapó* János ifj., *Csapó* József *Cseh* István, *Cseh* János, *Csordás* István, *Enyedi* Miksa, *Fülöp* Benjamin, *Gaskó* János ifj., dr. *Institúrisz* Endre, dr. *Kármán* Aladár, *Konyha* Béla, *Koreny* Pál, *Kovács* Ferencz, *Kovács* Gyula, *Kovács* István, *László* János, *Lévai* Izsó, *Rakottay* Lajos, *Schulhof* Pál, *Simon* János ifj., *Stolcz* Zsigmond, *Szabó* József Kozma, *Szabó* József adópénzt., *Szabó* József mészáros, *Szabó* István mészáros, *Varga* István és *Varga* Lajos.

A közgyűlés 1/2 óra tájban ért véget.

Ugyancsak kedden délután tartotta közgyűlését nagy érdeklődés mellett a *Gömörmegyei takarékpénztár és Hitelbank Széman* Endre prépost igazgatósági elnök vezetése mellett. Itt 156 részvényes 583 szavazatra jogosító 596 részvényt deponált, miután a közgyűlés határozatképeségéhez — alapszabály módosításáról is lévén szó — 500 részvény deponálása volt szükséges. Az elnök üdvözölő szavai után dr. *Kármán* Aladár jegyző felolvasta az igazgatóság és felügyelőség jelentését és javaslatát.

A 7. ik üzletét eredménye elég kedvező volt. A pénztári összforgalom 9802826 korona 28 fillért tett ki. Váltók álladéka: 913871 korona (emelkedés 58477 kor.) Jelzálog-kölcsönök: 494541 korona 93 fillér (emelkedés 174636 korona 93 fillér). Betétek álladéka: 1071201 korona 14 fillér (emelkedés 169088 korona 21 fillér). Előlegek: 42135 korona (emelkedés 27441 korona) A tiszta nyereség 20270 korona 45 fillér. Osztalékként 6 koronát adnak s az intézet tartalékalapja 40000 korona.

Az igazgatóság és felügyelőség előterjesztését és javaslatát a közgyűlés elfogadta s *Krcs* Józsefet, ki a jövő évre átvitt 4000 korona felosztását javasolta s a részvénytöke emelése ellen szölt, bizonyára megnyugtatta *Széman* Endre, *Rayályi* Géza és *Cseh* István okos, tiszta és világos magyarázata.

Az 1000 darab új 100 koronás részvénynek 140 korona árfolyamban való kibocsátását óriási többséggel határozatlag kimondotta a közgyűlés, mely egyszersmind *Cseh* István indítványára elismerést szavazott az igazgatóságnak és felügyelőségnek, a kilépő dr. *Cziner* Miksa, dr. *Kármán* Aladár, báró *Luzénszky* Henrik és *Stojkovits* Emil igazgatósági tagokat, valamint a felügyelőség tagjait: *Jurasko* Jakabot, *Koreny* Pált, *Pitta* Lipótot, *Rayályi* Gézát és *Váry* Jánost egyhangulag újra megválasztották.

Végül következő 30 napibiztosot választották meg: *Andrási* László, *Blau* Vilmos, *Braun* Gábor, *Dániel* Ferencz, *Enyedi* Miksa, *Fülöp* Benjamin, *Grosinger* Miksa, *Hekseh* Bertalan, *Hoselitz* Salamon, *Iványik* György, *Kohn* Adolf, *Kohn* Albert, *Kohn* József, *Kovács* Albert, *Kukla* István, *Lévai* Izsó, *Mersitz* Ignác, *Mérész* János, *Náray* J. A. *Reinitz* Zsigmond, *Rischányi* Gyula, *Roth* Lajos, *Schulhof* Pál, *Schweizer* Dávid, *Strausz* Dezső, *Tarjánvi* János, *Ternyey* János, *Tóth* Árpád, *Wall* József, *Weinfeld* Adolf.

Lévai Izsó a részvényesek nevében elismerést és köszönetet mondott az intézet vezetőségének s az elnöknek a közgyűlés tapintatos és helyes vezetéseért.

A jubiláris ünnepélyhez.

Lapunk mult számában referáltunk a *Fülep* Benjamin áll. elemi iskolai tanító 40 éves működésének évfordulója alkalmával lefolyt ünnepségről. A derék tanfőhöz azóta is számos helyről érkezett megleghangú üdvözlés s mikor látjuk, hogy mennyire osztatlan az a tisztelet és megbecsülés, melyben az ünnepeltnek része van, lapunknak is kedves kötelessége, hogy hű képét adjuk az ünnepélynek és most hozzájuk helyre a technikai tévedést, mely a hasárok tördelése közben támadt.

A közoktatási kormányt ugyanis ez ünnepélyen *Druisner* György, vármegyénk kiváló képzettségű, nagy tudású tanfelügyelője képviselte, ki lendülettel s érzéssel tolmácsolta üdvözlését és jókívánságait. Megérdemli a szép beszéd, mely véletlenségből maradt ki, hogy most közöljük:

Igen tisztelt Ünnepeltünk!

Szeretve tisztelt Kartársam!

Ritka szép ünnepélyre gyűltünk össze. E hó 6. án volt 40-dik évfordulója annak, hogy ön a jánosii ev. ref. egyházközösség meghívására s az akkori gyakorlat szerint az ottani ev. ref. elemi népiskolában rektorságot vállalt, avval a szándékkal, hogy a szabályos próbaidő leteltével visszatér az anyagi javadalmakban és külső tekintélyben sokkal előnyösebb lelkesítő pályára.

De nemcsak érző szíve csakhamar olyannyira vonzódott az ifjuság felé, hogy anyagi érdekek fölé emelkedve: elméje minden gondolatát, szíve minden érzelmét, testi lelki erejét, egész lényét, a földhöz tapadt szegény köznép nevelésére és oktatására szentelte.

Ez elhatározásához nagy lelki erő kellett mert tudvalevő dolog az, hogy népoktatásügyünk akkor még csak gyermekkorát élte s azért az akkori tanítóságnak óriási nehézségekkel kellett küzdenie, hogy a reá bízott szent ügyet a kellő színvonalra emelje. Hogy ön ebben a kulturális harcban mennyire helyt állott és mily szerencsésen oldotta meg nagy föladatait, arról a jánosii és rimaszombati ev. ref. egyházközösségek jegyzőkönyveiben megörökített dicső elismerések tanuskodnak; mi, a fiatalabb generáció, csak sejteni tudjuk akkori munkajerejét és munkakedvét abból a tényből, hogy ön még ma is, a mikor kortársai közül a legtöbben már pihenni tértek, a szép, jó és nemesről lelkesülően kívül az igaz hazafiságot is beoztani tudja növendékei, a növendő nemzedék nevelői szívébe olyannyira, hogy azok lelkük mélyéig meggyőződve vallják: a magyarnál dallamosabb nyelv, szebb ország és dicsőbb nemzet nincsen az egész föld kerekén sem s azért „áldom az Istenemet, a miért én is magyar vagyok.“

Az iskolai és társadalmi életben kifejtett buzgóságának és eredményes működésének elismerésül a vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur ó nagyméltósága e hó 9-én 3611 szám alatt a következő tartalmu levelet intézte önhez: „Tanítói szolgálatának negyvenedik évfordulója alkalmából mindenkor tanusított fáradhatlan buzgó és eredményes munkásságáért őszinte köszönetemet és elismerésemet nyilatkoztatom. Berzeviczy.“

A midőn szerencsés vagyok önnek a miniszter ur elismerő levelét tisztelettel átadni, engedje meg, hogy hivatalom és a magam nevében is csatloljam a legjobb kívánságaimat, ama közóhajnak advan kifejezést, hogy a világegyetem nagy alkotója önt, családja boldogságára, iskolánk dicsőségére s mindnyájunk örömére sokáig, de sokáig éltesse!

Az ev. ref. egyházmege üdvözlőének ékesszavú tolmácsolója: *Ruszkay* Gyula jánosii-lelkész volt, kinek

a technikai hiba miatt kimaradt szép beszéde így hangzott:

Ünnepelt férfit! Kedves barátom!

Egyházmegyei hatóságom megbízása és parancsából vagyok itt az én megbízott társammal együtt, hogy téged ezen a szép és ritka örömnépen, mit a Nagytekinteti iskolagondnokság 40 évi áldásos és eredményes tanítói munkálkodásod tiszteletére rendezett, megbízom nevében szívesen üdvözöljelek. A gömöri ref. egyházmege tudatában van annak, hogy a jelen alkalommal nem maradhat ki az üdvözlők sorából, hiszen a te negyven éves munkásságod jelentékeny része a felekezeti tanügy szolgálatában telt el s éppen azért az egyházmege hálaival és tisztelettel gondol azon nagy és hasznos szolgálatokra, miket te ugy is mint tanító, ugy is mint iskolafelügyelő az ő érdekében hosszú időközön át végeztél és teljesítettél s bár sajnálattal gondol arra, hogy ma már nem nevezhet egészen a magáénak, de viszont az igazságnak tartozik azzal a kijelentéssel, hogy míg az egyházmege kötelessége voltál, a tanítói testületnek mindig egyik kiemelkedő része és dicsekedése voltál.

De nemcsak egyházmege parancsából üdvözöllek én téged ezen az örömnépen, hanem a jánosii ref. egyházközösség parancsából is; hiszen a jánosii egyház tanítói állomása volt a te legelső megálló helyed az önálló munkálkodás mezején, itt bontogattad ki először lelkednek szárnyait és itt hordoztad ifjonti lelkesedéssel a tanítás szép és gyönyörűsége, de fáradságos igáját. Csak három évet töltöttél egyháznak kebelében és ez a rövid idő mégis elég volt arra, hogy örökre bevésd nevedet mind a felnőttek, mind azon kicsinyek szívébe, a kiket olyan tapintatosan és sikeresen vezettél a tudományban és az ur beszédének intésében. Tanítványaid azóta szülékké, sőt nagyszülékké lettek, de azért még ma is dicsekedve emlegetik nevedet és dicsekedve tesznek biznyságot arról, hogy a tőled szerzett tudásnak és szeretetnek lelkével és erejével végzik hivatásuk kötelességeit.

És üdvözöllek végül szívem parancsából, mint régi jó barátod s egykor visitátor társad ki veled együtt örülök annak, hogy az a szellemi erkölcsi tőke, a mit te 40 éven át oly példás szorgalommal kamatoztattál, immár meghozta gyümölcsét egy nagy közönség tisztelete és elismerésében. A jószág gondviselés adjon neked a sokhoz még többet és azon örömkért, a miket te a gyermekek által a szülőknek szerezted, adjon neked jutalmul hasonló örömeiket saját gyermekeidben, családcdban. Isten éltesse még soká!

Még ma is érkeznek az üdvözlések és jókívánságok a puritán jellemű, ünnepelt *Fülep* Benjaminhoz, kit a szeretet és tisztelet meggyilatkozása jóleső érzéssel tölt el.

Meghívó.

A rimaszombati kaszinó évi rendes közgyűlését folyó hó 12-én (vasárnap) délután 3 órakor tartja saját helyiségében.

A közgyűlésre a kaszinó t. tagjait ez uton is meghívja az elnökség

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem újították avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést ki egyenliten szíveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT“ kiadóhivatala.

Királyi kitüntetés. A hivatalos lap tegnapiétti számában olvassuk, hogy a király *Glauf* Pál rimaszombati ág. ev. lelkésznek és kishonti főesperesnek és törvényes utódainak egyházi és közeleti téren szerzett érdemeinek elismerésül a magyar nemességet „csetneki“ előnévvel díjmentesen adományozta s egyszersmind megengedte, hogy családi nevét a régi magyar „Gyürky“-család nevével feleserlje. Minket, a kik legközvetlenebbül ismerjük és szemléljük *Glauf* Pálnak közel 3 évtizedes közeleti és egyházi áldásos tevékenységét, e királyi kitüntetés annál őszintébb örömmel tölt el, mert ismerve az ő szerény egyniségét, tudjuk, hogy ő nem kereste soha a feltűnést. Másrészt tapintatos modorával, nyájas és lekötözö szívélyességével, őnzetlen és hazafias munkásságával társadalmunknak már régóta kedvelt s egyik kimagasló alakja. Rengeteg munkaereje és kiváló képességei az ev. egyházi élet terén pedig ma már az ő hírének nevével túlvitték e város, e vármegye határait. *Glauf* Pál nemcsak a tiszai ev. egyházkerületnek, hanem a magyarhoni ág. h. ev. egyetemes egyháznak is számottevő, ismert munkás tagja. Őszinte örömmel üdvözöljük tehát a jól megérdemelt királyi elismerésért!

Személyi hírek. *Hámos* László főispán folyó hó 2-án városunkban időzött hivatalos ügyei elintézésére céljából s még aznap Budapestre utazott, hol pár napig fog időzni. — *Bornemisza* László alispán folyó hó 7-én Budapestre utazik hivatalos ügyekben, távollétében *Lukács* Géza vármegyei főjegyző fogja helyettesíteni.

Kinevezés. A honvédelmi miniszter dr. *Harmaczy* Dezső min. segédtitkár, városunk egykori főjegyzőjének fiát s özv. *Jánosdeák* Andrásné unokáját miniszteri titkárrá nevezte ki.

A rimaszombati takarékpénztár igazgató sága az elhunyt *Kishonthy* Gyula igazgatósági elnök utódjává az eddigi helyett: Dr. *Szabó* Károlyt választotta meg, ki az intézet vezetésében eddig is kiváló és sikeres működést fejtett ki.

Vármegyei közgyűlés. Gömör-Kishont t. e. vármegye közönsége rendes tavaszi közgyűlését folyó évi márczius hó 30. és 31-én tartja, ezt megelőzőleg 28. és 29-én pedig a közgyűlési ügyeket előkészítő állandó választmányi ülést tart.

Kinevezés. A vallás- és közokt. miniszter *Dapsy* Frigyes közalapítványi erdőmesterré nevezte ki.

Márczius 15. A magyar szabadság felvirradásának 57. évfordulóját egyesült protestáns főgimnáziumunk ifjúsága, valamint a többi helybeli iskolák és társaskörök a szokásos módon és fényvel fogják megünnepelni ez évben is. Az ünnepségek részletes programját a lapunk jövő számában közölni fogjuk.

Szép esküvő Joleván. Illés Géza Coburg-hercegi származó szép és művelt leányát, *Erzsikét*, február 26-án vezette oltárhoz *Bahéry Győző* tart. hadnagy, a rimamurányi salgótarjáni társulat számvezetője. — Tanúk voltak *Krizda József* százas Losoncziól és *Bugáth Pál* főhadnagy Besztercebányáról. A polgári kötés alkalmával *Basilides* Gusztáv polgármester intézett szép beszédet a fiatal párhoz. Az esküvőn megjelent az egész honvédtisztakar élén a zászlóaljparancsnokkal. A sok üdvözlethez mi is őszinte szívvvel esatoljuk a magunkét!

Eljegyzés. *Krizsó Tamás* helybeli fogházfelügyelő szép és művelt leányát: *Elzét* f. márczius hó 4-én eljegyezte *Dr. Burger Artur* székelyudvarhelyi főgimn. rendes tanár.

A vármegyéről. A vármegyei központi inszignyi bizottság az alispán elnöklete alatt február 28-án délután 2 órakor ülést tartott, a melyen elhatározta a vármegye részére vásárolt burgonya értékesítését s ezzel az alispánt bizta meg. — A kórházi bizottság pedig ugyanezen az alispán elnöklete alatt folyó hó 1-én délután 2 órakor tartott ülést, a melyen elhatározta, hogy a Jakovecz féle telken lévő és a vármegye tulajdonát képező épületet átalakítja gondnoki lakássá, továbbá a kórház újonnan átdolgozott alapszabályait elfogadta és hason czélból a vármegyei közgyűlésnek bemutatja.

Nőegyleti zsúr. Rimaszombat és Vidéke jótékony nőegyletének bájos tagjai, miként már jeleztük is, holnap f. hó 6-án d. u. 1/2 órakor tartják második zsúrukát az új főgimnázium tornacsarnokában. A barátságos, feszelen társalgás biztosítása mellett a nemes egyesület lelkes vezetői gondoskodtak a közönség szórakoztatásáról egy minden tekintetben élvezetesnek ígérkező *hangverseny* létrehozása által is. Ennek műsora a következő: 1. Capriccio brillant H moll. F. Mendelssohn Bartholditól. Zongorán előadja: *Szabó Györgyné*. — 2. „Boldogságom.” Duette. Éneklik: *Beliczky Böske* és *Percec Samu*. Zongorán kíséri: *Markó János* dr. — 3. „Zrinyi Ilona nikomédiai lakomája.” Szövege Vör Pal-tól, zenéje Vendéghegyi Gézáttól. Szavalja: *Huyber Józsefné*, zongorán kíséri: *Törköly László*. — 4. Magyar dalok. Tiliánkon játssza: *Lehoczky Márton*. — 5. „Graudának szép virága.” Duette, éneklik: *Kolbay Sándorné* és *Percec Samu*. Zongorán kíséri: *Markó János* dr. E gazdag és változatos műsor a rendezők a pompásan megválasztott idő, a tágas helyiség, az olcsó belépő díj (50 fillér személyenként) s az első zsúr fényes sikere, elevenen élő kellemes emléke: mind-mind biztatóan hivatgatnak. Mint halljuk, városunk, sőt a vidék intelligenciája is nagyon készül e nőegyleti zsúrra.

Kinevezés. *Molnár Ferencz* végzett joghallgatót, városunk tehetséges szülöttét, a kassai kir. ítélőtábla elnöke gyakornokká nevezte ki a helybeli törvényszékhez.

Kaszinó-estély. A tervbe veit és mult számunkban hirdett kaszinó-estély 6-án meg fog tartatni s mint értesülünk arra sokan készülnek.

Esküvő. *Géczy Gyula* szepsi-i járási főszolgabíró és neje *Ragályi Margit* bájos és kedves leányát: *Mariskát* — *Ragályi Géza* kir. számvizsgáló unokahugát — folyó hó 4-én vezette oltárhoz *Dr. Truskóvsky Gyula* orvos.

A kaszinó választmánya folyó hó 3-ikán *Kubinyi Aladár* elnöklésével ülést tartott, melyen a számvizsgáló bizottság jelentését tudomásul vették; azt, valamint a költségelirányzatot a folyó hó 12-én (vasárnap) délután tartandó közgyűlés elé terjesztik. Márczius 15-ikén a kaszinó ez idén is bankettet tart s a rendezéssel megbizta a vizalmi bizottságot. Új tagokként felvették: *Goszleth Alajos*, *Biess Elemér* és *Tepper Lajos*.

Halálozás. *Özv. Kovács Mihályné* szül. Deme Borbála régi polgárrasszony, ki a Tompa Mihály szülöházának egyik tulajdonosa volt, folyó hó 1-én 88 éves korában meghalt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe 2-ikán.

Véglegeseítés. *Korach Jenő* nyustyai áll. állatorvost a földművelésügyi m. kir. miniszter jelen állásában véglegeseítette.

Jubileum. *Szell Ignác* belügyminiszteri államtitkárt működése tizedik évfordulója alkalmából február hó 27-i én lelkes ovációkban részesítették. A jubiláris ünnepélyen a rimaszombati áll. gyermekmenhely igazgató főorvosa: *Dr. Löcherer Tamás* és részt vett.

Halálozás. *Hevessy Kálmán*, a gömöri ősrégi Hevessy-család egyik tagja folyó hó 1-én hirtelen elhunyt. Temetése nagy részvét mellett folyó hó 3-án ment végbe Hanván. Az években öreg, de kedélyben és egészségben fiatal öreg ur valóságos typusa volt a magyar fajnak és a magyar ruhát meg az ezzel járó makra debreczeni pipát halála órájáig egy pillanatra sem tette le.

Polgári olvasókör választmánya f. hó 2-ikán *Rábelly Miklós* elnöklete alatt tartotta első ülését, melyen egy bizottságot küldtek ki a kör vagyonának leltár szerinti való felvételére, s a pénzügyi kérdések akként való megoldására, hogy az új építkezés kerestül vitelére és a fennálló tartozás rendezésére egy törlesztésen kölcsön szerzetessék. A bizottság tagjai az előjáráságoson kívül: *Dr. Ráóssy Gyula*, *Rónay Gyula*, *Soós Ferencz*, *Tóth Béla*, *Váry János* és *Varga Lajos*. Márczius 15-ikének szokásos megünnepelését szintén elhatározták s az üresedésben levő pénztárnoki állás betöltése tárgyában f. hó 5-ikére — mai napra — rendkívüli közgyűlés egybehívását határozták el.

Iskola-államosítás. Vármegyénk tanügyének jeles és hivatott vezetője *Druisner György* kir. tanfelügyelő rövid itt működése óta, igen sokat lendített a tanügy fejlesztésén. Legutóbb, mult hó végén *Putnok* város felekezeteivel tárgyalott az iskola államosítása ügyében. Olyan szerencsés és tapintatos módon vezette a tárgyalásokat, hogy az érdekeltek szíves készséggel hozzájárulnak az államosításhoz, sőt anyagi áldozatoktól sem riadnak vissza, mert jól tudják, hogy *Putnok* tanügye rendkívül sokat nyerne az iskola állami gondozásba vételével. A menyiben az államosítás eszméje testet ölthet, modern, a paedagogia és közegészségügy követelményei-

nek megfelelő új iskolaépületet emelnek, ami nemcsak külsőképen fogja emelni a szépen fejlődő *Putnokot*, de jó iskolája a város belső értékének növelésére is jótékony hatása lesz.

Halálozás. *Rozsnyón* tragikus halállal halt meg mult szombaton *Wind Lrona*, széles körben kedvelt, magas műveltségű hölgy, ki a „*Gyurkovits leányok*” egyik főszerepét játszotta volna a műkedvelő előadásban. Mindjárt a darab elején — a mint kilépett a színpadra — elbályványodott, lerogyott és meghalt. Szívszélhűdés érte. Az eset a publikumot igen fajdalmasan érintette s természetes, hogy az előadás elmaradt. A haláleset óriási részvéttel keltett s az elhunytat *Rozsnyó* város intelligenciája meghatva s impozáns módon adta meg a végtisztességet.

Vasutasok mulatsága Tiszolczon. A m. á. v. tiszolczi altiszti kar folyó hó 7-én a városi vendéglő nagytermében táncvigalmat rendez. Belépti díj: személy-jegy 2 korona, család-jegy 4 korona. Kezdeté 8 1/2 órakor. Zenét a rimaszombati első zenekar szolgáltatja. A tiszta jövedelem részben a tiszolczi szegény iskolás gyermekek felruházására, részben a szerencsétlenül járt vasutasok árváinak javára fordítatik.

Domino-estély Nagyrőczen. A nemrég megalakult „sport egyesület” javára Nagyrőczen febr. 25-én igen sikerült fényes domino-estélyt rendeztek a vigkedély nagyrőczeiek. Ki kell emelnünk és elismeréssel kell megemlékeznünk az örök jókedvű *Mihalik Dezső* Coburg-hercegi főügyész és *Heincz Frigyes* koboligazgatóról, a kik fiatalos hévvel és lankadatlan buzgalommal fardoztak a mulatság sikere érdekében, sőt e mellett dominóba kaczerkódtak és reggelig járták a fiatalossággal a csárdást és valczert. Mellettek a fiatal gardából ugyancsak kitétek magukért *dr. Mihalik Dezső* polgármester, *Beél Gyula* hercegi főhercz, *Prékopa Rudolf* és *Gazda Pál* aljbrók, *Törköly László* jbirósági aljegyző és a két fiatal *Mihalik* testvér *Pali* és *Ábris*. Felejthetetlen emléket nyújtott a 150 dominós alak nyüzsgése és mozgása a fényesen világitott teremben és a leálczázás után a szebbnél-szebb leányok bájos serege. A négyeseket 60 pár táncolta, s csak a késő reggeli órák vetettek véget a sikerült mulatságnak. Nemesak Nagyrőcze, de az egész vidék képviselve volt, köztük a jolsvai derék tisztikarral, élükön a zászlóaljparancsnokkal, a kellemes modoru *Os-váth* őrnaggyal. — A jelen voltak csak arról győződhetek meg, hogy Rőcze még mindig a régi és öröndetes, hogy a társasélet egy csöppet sincsen ottan széttagolva, mint ezt legtöbb vidéki kis városban tapasztaljuk. — A mulatság sikere mellett azonban nem hagyhatjuk szó nélkül, hogy a zenét szolgáltató rimaszécsi *Lozsi* banda úgy játszott, mint valami paraszt lakodalomban, de még ott sem mindenütt, mert *Harmacsról* kikergették volna. Érthetetlen, hogy mi volt ennek oka, talán a banda nem volt egytűvé tanulva vagy pedig azt hitte, hogy a rőczeiek ezzel is megelégszenek. Eltekintve ettől, a vendégek a legkellemesebb emlékekkel távoztak és nevüket itt sorban közöljük. — Asszonyok: *Beliczky Viktorné*, *Bradofka Károlyné*, *Bankár Gézané*, *Blum Samuelné*, *Blum Rezsóné*, *Beél Gyulané*, *Bühler Béláné*, *Bráz Balintné*, *Czeglédi Lajosné*, *ij. Cseh Gusztávné*, *Dedinszky Gyulané*, *Desseffy Árpádné*, *Damrély Pálné*, *Gazda Pálné*, *dr. Gál Gusztávné*, *Ginovsky Lajosné*, *Gaszner Iuréné*, *Gál Emilné*, *Gál Samuelné*, *Holló Arzénné*, *özv. Hrk Istvánné*, *Hoznek Lajosné*, *Homola Gyulané*, *Hizling Mária*, *Homola Lajosné*, *Hódossy Imréné*, *Hlavács Adolfné*, *Hubert Lipótné*, *Iván Andrásné*, *Kubinyi Pálné*, *ij. Kusnyerik Jánosné*, *Kishegyi Béláné*, *Lenkey Lászlóné*, *Legát Istvánné*, *Mihalik Dezsóné*, *Matusch Eudréné*, *Petrenkó Józsefné*, *Pekoly Istvánné*, *Prisibiszlavszky Adolfné*, *Prékopa Adolfné*, *Prékopa Gusztávné*, *Dr. Posevitz Albertné*, *Remenyik Dénesné*, *Szuhav Zsigmondné*, *Schmiedt Jánosné*, *Steglener Lajosné*, *Schmer Adolfné*, *Schönvisner Károlyné*, *Török Istvánné*, *Tóth Kálmánné*, *Thurzó Eudréné*, *dr. Vieszt Károlyné*, *özv. Vieszt Gusztávné*, *ij. Vitorisz Sándorné*, *özv. Vieszt Kristófné*, *Vachsberger Miksáné*, *Zsoldos Istvánné*. — Leányok: *Beliczky Böske* (Rszombat), *Bokos Margit* (Kisrőcze), *Bráz Margit* (Úhorna), *Czeglédi Erzsé* és *Etta* (Jolsva), *Dedinszky Irén*, *Dobos Lenke* (Polonka), *Damrély Mariska*, *Ginovsky Ilonka*, *Ginovsky Aranka*, *Gál Emilia*, *Iván Matild*, *Honéczy Iza*, *Heincz Emma*, *Hrk Emma*, *Kiszely Irén* (Vöröskő), *Kubinyi Rozsi* (Hélpá), *Kusnyerik Linka*, *Meskó Piezi* (Jolsva), *Niernsee Irma* (Losoncz), *Odor Gizella* (Zavatka), *Pour Bella*, *Petrenka Irén* (Kövi), *Prisibiszlavszky Mela* (Murány), *Posevitz Margit*, *Papszász Mariska*, *Roszyár Erzsike*, *Schmer Iza* (Deresk), *Schmer Irma* (D-resk), *Schmiedt Berla* (Pelsőcz), *Schmiedt Aranka*, *Steglener Etelka*, *Simkovics Mariska*, *Schulez Lotti*, *Szamuovszky Ilonka*, *Sturman Juliska*, *Török Margit* (Vashegy), *Vieszt Olga*, *Vieszt Anna*.

Kivándorlás. A m. kir. belügyminiszter felhívást intézett a vármegye alispánjához, hogy amennyiben arról értesült, miszerint az amerikai kivándorlás a vármegyében mindinkább nagyobb mérvet ölt, így az elmúlt hónap folyamán 1237 kivándorló nyert külföldi utlevélet s hogy újabb időben nemesak férfiak, de asszonyok, sőt egész családok vándorolnak ki, tegye ez ügyet beható vizsgálat tárgyává, igyekezzen a kivándorlás okát kímehatolni és tegyen véleményes előterjesztést, hogy a tömeges kivándorlás mily módon volna meggátolható. Alispánunk, ki különben is sokat foglalkozott már ez ügygel és vármegyei közgyűlésünkön már több ízben adott kifejezést aggodalmainak s élénk, éber figyelemmel kíséri azokat az okokat és mozzanatokokat, a melyek a lakosságot a kivándorlásra ösztönzik, a nyomozást elrendelte.

Mérgezési kísérlet. Mézes Béláné, a Széchenyi-kerti fürdőnél alkalmazott gazdasszony február 28-ikán a feletti bánatában — hogy őt, ki magát mindig tisztességesen viselte, elbocsájtják állásából — chlórmentet ivott. Szerencsére idejekorán segélyt kapott s nagyobb baja nem történt.

Vásár áthelyezés. A m. kir. kereskedelemügyi miniszterium kivételesen megengedte, hogy a *Rozsnyón* f. évi június hó 6-ára eső országos vásár, a folyó évi május hó 2-án; a *Bánrévén* folyó évi márczius hó 18-ára eső országos vásár, a folyó évi márczius hó 20-án; a *Tornalján* folyó évi május hó 21-re folyó évi május hó 23- és 24-én, a folyó évi október hó 14-ére eső folyó évi október hó 16-án, a folyó évi december hó 2-ára és 3-ára pedig a folyó december hó 5- és 6-án tartassék meg

Részvénytőke felemelés. A gömörmegyei takarékpénztár és hitelbank legutóbbi közgyűlésén a részvénytőkének 100000 koronáról 200000 koronára felemelését elhatározták, s 1000 darab 100 koronás részvényt 140 korona árfolyamban bocsátanak ki. A régi részvényesek f. hó 15-éig jelentkezhetnek az intézetnél s előjegyezhetik magukat, azután a fennmaradó részvények általános aláírás alá bocsátatnak.

A helybeli áll. méntelep legénysége február hó 26-27-én vonult ki a fedeztetési állomásokra.

Agyonütötte a fa. Osgyán közelében — a Luzénszky báró erdejében — talpfákat vágnak s február 28-án *Ajon György* 24 éves munkás egy ilyen nagyobb talpfát vállára véve, azzal utnak indult. Alig haladt néhány lépésre, eleszott, esetleg s a talpfa koponyáját összetörte. Súlyos sérülésével mindjárt beszállították a kórházba, hol a gondos kezelés daczára reggelre meghalt.

Elvi jelentőségű határozatok. A m. kir. pénzügyminiszter legutóbb kimondotta, hogy azoktól a korcsárosoktól, akik adótarozásukat több éven át nem fizetik, az italmérsi engedély elvonandó. — A közigazgatási bíróság pedig legújabb határozatai szerint: felszámolás alatt álló részvénytársaság vagy szövetezet felszámolói a részvénytársaságot vagy szövetezetet terhelő adótarozások kitiltésére közigazgatási uton nem kötelezheti. Egyháznak és felekezeti iskoláknak megszavazott községi segélyekről kiállított nyugták bélyegkötelesek. A pénzügyminiszter legutóbb kelt határozata értelmében: a közhivatalnok árvái részére kijáró nevelési járuléka a lefoglalható járandóságok közé tartozik.

A dobsinai jégbarlang telepbérlőjének *Fejér Eudréné* a keresk. m. kir. miniszter megengedte, hogy a jégbarlangra vonatkozó hirdetésait a magyar áll. vasutak összes állomásain díjtalanul kifüggeszthesse.

Vegy-i intézet. *Cseh István* kelmefestő és vegy-tisztító iparos lapunk mai számában közölt hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

A márczius havi állatvásár városunkban f. hó 18-án tartatik meg.

Halálos végű verekedés. Almágyon február 26-án a 15 éves *Czene Károly* és a 12 éves *Mihály József* összekülönböztek s csakhamar tettelegességre került a dolog. *Czene Károly* pajtásának az orrát fogdosta meg, mire ez bicskáját kirátozta s *Czenét* szíven szurta, úgy, hogy a szerencsétlen fiu csakhamar kiszendvedt. *Feledy* Ferencz rimaszécsi aljárásbíró, *dr. Musotter Miklós* kir. alügyészszel, *dr. Zehery István* és *dr. Molnár* Ferencz orvosokkal a helyszínen megjelent 27-én s a hullát felboncolták. — A vizsgálat folyamatban van.

A napközi otthon nemes czéljaira újabban *dr. Kárman Aladárné* 10 koronát, *dr. Veres Samuné* 4 koronát adományoztak. Fogadják ez uton is hálás köszönetemet.

Dr. Marikovszky Istvánné, igazgató.

Nyilvános elszámolás. A mult heti számunkban közölt nagyrőczei iparos-ifjúság mulatságához pótlólag a következőket vesszük: A mulatság megtartása után még felülfizettek: *Gróf Andrássy Dénes* 100 korona, *dr. Posevitz Albert* 3 korona, *Toperczer Gyula* 3 korona, e szerint az összes bevétel 380 korona 84 fillér; kiadás 208 korona 84 fillér; tiszta jövedelem pedig 172 korona, mely a polgármester kezéhez beadott. — A rendezőbizottság nevében: *Vizay László*, *Markovits Dezső*, *Král Lajos* és *Antalík Dániel*.

Kimutatás a Gömör-Kishontvármegye területén uralgó ragadós állati betegségekről: *Veszétség*: Csetnek, Kisveszverés. *Rühkór*: Lévárt, Geczelfalva, Pétermány. *Sertésorban*: Csetnek, Kőrös, R-kenyeyfalva, Vigtelke. *Sertésvész*: Alsószkálnok, Cserencsény, Rimabánya, Felső-Hangony, Gesztete, Gömörvid, Jeszte, Majom, Meleghegy, Rimaszécs, Simonyi, Várgede, Kecő, Feketelehota, Pelsőcz, Rákos.

Gyakorlati baromfitenyésztés a czime *Parthay Géza* új könyvének, mely szakszerűen és gazdagon illusztrálva foglalkozik a tyukok, pulykák, gyöngytyukok, kacskák és ludak sikeres tenyésztésével. *Parthay* ezen könyve nemcsak az egyetlen legjobb baromfitenyésztési munka, hanem teljesen gyakorlati alapon van írva, így minden tenyésztő nagy hasznát veheti. Ára 3 korona és az összeg előleges beküldése mellett megrendelhető a „Szárnyasaink” című baromfitenyésztési szaklap kiadóhivatalában Budapestben, VII. kerület, Rottenbiller utca 30. szám.

Kereskedő tanulóul.
Jerem Viktor vegyeskereskedésében **Kokován** egy jó családból való fiu, ki magyarul és tótul beszél és legalább 3-4 középiskolai osztályt végzett, tanoreczul felvétetik. 1-2

Ügyvédjelölt.
Vidéki gyakorlattal bíró ügyvédjelölt **április hó 1-től** ügyvédi irodában alkalmazást keres. Beszél: magyarul, németül és tótul. — Bővebb felvilágosítást e lap kiadóhivatalában. 1-2

Eladó telek.
Csiz fürdőhelyen egy 100 □ öles beltelek olcsó árért szabad kézből eladó. — Értekezhetni a tulajdonos: **Kubina Jánosnál Salgótarján.** 1-2

Kiadó lakás.
Losoncz-utca 13. sz. alatti házban egy lakás, mely áll 2 szoba, konyha, kamara és hozzá tartozó fatartóból. — folyó évi május hó 1-5 napjától bérbe kiadó.
Értekezhetni a tulajdonos: **özv. Stelkovich Istvánnéval** 4-*

Ajánlkozás.

Egy jó családból való esinos fiatal nő, a kinek 1800 forint készpénze, két szobára való szép butora és egy teljes konyhaberendezése van, ajánlkozik katolikus plébánoshoz, magános urhoz vagy magasabb állású hivatalnokhoz házvezetőnőnek. Czim megtehető: **e lap kiadóhivatalában.** 1-2

Kiadó lakás.

Rimaszombatban a **Rózsa-utca 12 sz.** emeleti lakás **május hó 1 től bérbeadó,** bérleti kívánók értekezhetnek **Kalocsay Gyula** tulajdonossal. 3-3

Üzletmegnyitás.

Alírott tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség heces tudomására, miszerint Rimaszombatban a **Sodoma utca 7. sz.** alatti házban egy **gőzerőre berendezett**

kelmefestő és vegyi

tisztító intézetet

nyitottam. — A külföld nagyobb városainak hasonló intézeteiben szerzett tapasztalataimnál fogva törekvésem oda irányuland, hogy a nagyérdemű közönség igényét teljes mértékben kielégíthessem. — Elvállalok mindenféle férfi- és női ruhát festésre és tisztításra fejtelten állapotban, csipke- és tunisfüggőnyt, ágy- és asztalterítőt, női kelengyét, egyenruhát, nagy- és fejkendőt, kesztyűt, butorszövetet s általában mindenféle gyapot, gyapju, len- és selyemszövetet a legújabb rendszer szerint. A nagyérdemű közönség jóakaratu pártfogását, valamint minél gyakoribb rendeléseit kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

Ifj. Cseh István,

gőzerőre berendezett kelmefestő és vegyi tisztító iparos.

Hirdetmény.

7237. sz. — **Tamasi** községre nézve az 1892. évi XXIX. t. cikk értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telekjegyzőkönyvekbe való bejegyzése és a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztetvén, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t. cz. 15. és 17. §-ai alapján, ideértve e §-oknak az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 5. és 6 §-aiban és az 1891: XVI. t. cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889: XXXVIII. t. cz. 7. §. a és az 1891: XVI. t. cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886: XXIX. t. cz. 22 §. a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, a végből törlési kereseteket hat hónap alatt vagyis **1905 évi augusztus hó 20.** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886: XXIX. t. cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben, ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t. cz. 5. és 6 §-aiban foglalt kiegészítését is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt vagyis 1905. évi augusztus hó 20. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t. cz. 16 §. a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólításukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1905. évi augusztus hó 20. napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a kiküldöttnek eredeti kivonatokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyv hatóság, 1905. január hó 18

2-3

Pongrácz, kir. tszéki bíró.

Bérbeadó gyümölcsös kert

lakással.

A néhai **Bronts István-féle**, jelenleg **özv. dr. Klimó Jenőné** tulajdonát képező gyümölcsös kert a rajta levő lakással — a Rima folyó és a fazekas bányák mellett — **május hó 1-én** napjától kezdődőleg hasznóberbe kiadó. — esetleg **örök áron is eladó.** — A feltételek iránt tudakozódni lehet: **Soós Ferencz** építésznél. 3-*

Hirdetmény.

A nagyszuhai körjegyzőség közsegei által Nagyszuhán emelendő **körjegyzői lakás és irodahelyiség építésére** vonatkozó versenytárgyalás **Nagyszuhán** a közsegi bíró házában, **1905. évi márczius hó 30-án d. e 10 órakor** fog megtartatni.

Az írásbeli ajánlatok a kitűzött időpontig, alírott körjegyzőséghez nyújtandók be; de a versenytárgyalás alkalmával az ajánlatok szóbelileg is megtehetőek. Az ajánlatokhoz 5% bantpénz melléklendő.

A tervrajzok és részletes feltételek a nagyszuhai körjegyzői hivatalnál Pongyelokon megtekinthetők.

Kelt Pongyelokon, 1905. február 27 én.

Kengyel Lajos, körjegyző.

Kiadó lakás.

A **Hunyady-utca 33. sz. a.** egy három szobás lakás, éléskamra, fatartó sertés ól, 2 pince, külön udvar s gyümölcsös kerttel folyó évi **május hó 1-től** bérbe kiadó. Értekezhetni **Róth Lajos** tulajdonosnál Rimaszombatban Janosi utca 48 sz. a. 2-2

Kiadó lakás.

A **Hunyady-utcában,** a „Ki-kút” közelében, félemeletes házban: két szoba, konyha, éléskamra, pince, a hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt f. év **május 1-től** bérbe kiadó. — Értekezhetni: **Kovács József-fel** a kir. járásbírósnál.

Kiadó lakás.

A **Szijasrtó-utcában, 44. szám alatt** a földszinten 3 szoba és alkoven, konyha és pincéből álló lakás folyó évi **május hó 1-től** kiadó. Ugyanott 8 lóra való **istálló** és **csűr** szintén május 1 től bérbeadó. — Felvilágosítással szolgál a tulajdonos: **Majomi József.** 1-3

Kiadó bolthelyiség,

eladó ház.

A „Tomba” tér és Andrassy-utca sarkán levő emeletes sarok házban egy szép **három szobás lakás** mellékhelyiségekkel és egy szép **bolthelyiség május 1-től,** ugyanott a mostani **Derekas-féle bolthelyiség pedig 1905 november else-jétől** bérbe vehető; — a **Kos-uth-utca 41. számú ház,** szépen rendezett udvar és kerttel szabad kézből **eladó.** Értekezni lehet: **Andrási László** fényképészszel. 5-*

Hirdetmény.

337. sz. — A nagyrőcei kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Jolsva r. t. város** mint végrehajtható **Homolcsák Antal** és **neje** végrehajtást szenvedő elleni 145 kor. tőkekövetelés és jár iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyrőcei kir. járásbírósg) területén levő Jolsva város határában fekvő, a jolsvai 1958. számú tjkvben foglalt ingatlanra az árverést 6400 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1905. évi márczius hó 31-ik** napján délelőtt 10 órakor Jolsván a város házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított, az utóajánlattevő által ígért 6400 koronán alól eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 170. §-a értelmében bantpénzének a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagyrőcén, 1905. évi február hó 2-án. A nagyrőcei kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Gazda, kir. aljárásbíró.

Fényesen vasalt gallérok és kézelők darabja 5 fillér.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint az ország minden részében előnyösen ismert **Haltenberger Béla** téle kassai

ruhafestő, vegyi tisztító és gőzmosó

gyári cég képviseletét Rimaszombat és vidéke részére átvettem. — Elvállalok **festés és tisztítás** céljából: férfi és női ruhákat, rubakelméket, csipkefüggönyöket, stb, továbbá **gőzmosás és vasalásra:** gallérok, kézelők és egyéb fehéreneműeket a gyár által meghatározott lehető legjutányosabb árak mellett, minden esomagolás és postaköltségek felszámítása nélkül.

Szabavágó felvilágosítással készséggel szolgálok.

A n. é. közönség szives megbízásait kérve maradok

teljes tisztelettel

STECH KÁLMÁN.

Minden e szakmába vágó munkák olcsó áron vállaltatnak.

Kiadó lakások.

Tamásfalán (a volt Molnár Lajos-féle házban) **két lakás:** az egyik 4 szobás, a másik 2 szobás, a hozzátartozó mellékhelyiségekkel **1905. év május hó 1-től** — utóbbi konyhakerttel azonnal is — bérbe kiadó.

Ugyanott egy nagy gyümölcsös kert is bérbeadó.

A lakások megtekintése, valamint a feltételek iránt értekezhetni lehet **Szabó József** mészáros tulajdonossal Rimaszombatban. 5-*

Nyári legelő hasznóberbe kiadása.

Özv. báró Vay Dénesné derenesényi uradalmában a nyári legelő folyó márczius hó 19-étől kezdődő joghatállyal, nyilvános árverés útján folyó **márczius hó 11-én** (szombaton) délelőtt 10 órakor hivatalos helyiségemben lesz hasznóberbe kiadva, amely helyre és időre a hasznóberbe venni szándékozókat tisztelettel meghívom. Rimaszombat, 1905. évi márczius hó 2. án.

Molnár József, uradalmi ügyész.

A legszebb és legháladosabb divat-virág

a begonia.

faját tenyésztésü, egyszerű, óriásvirágu: piros, sötétpiros, rózsza, fehér, sárga, skarlát és narancs-színben.

Elsőrendü **gumók ára** dbként 16 fill.

Telített óriásvirágu: piros, rózsza, fehér és sárga színben. Elsőrendü gumók ára darabonként 24 fill.

Minden megrendeléshez mellékelem e kedvelt divat-virág tenyésztési utasítását is.

Szállítás utánvét mellett ápril 15. ig. — 20 dbnál kevesebb nem szállíttatik.

GRESCHIK VIKTOR

igazgató tanító

Lőcse (Szepesmegye.)

4-4

Hirdetmény.

A nagyrőcei kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Sipula János Stefanov** telgárti lakos és csatlakozó **m. kir. kincstár** végre hajthatóknak **Valentik József** végrehajtást szenvedő elleni 187 korona 44 fillér és 123 korona 77 fillér tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyrőcei kir. járásbírósg) területén levő Telgárt község határában fekvő, a Valentik József, mint végrehajtást szenvedő és Valentik András, Valentik Mária Roptos Jánosné, Valentik Erzsébet Birka Andrásné és kiskoru Valentik Simon mint tulajdonostársak tulajdonát képező a telgárti 298. számú tjkvben foglalt A I. 1. 2. sor 50. és 52. hrsz. alatti ingatlanokra egyedül Sipula János Stefanov végrehajtató javára 800 korona, ugy a fentebb nevezett végrehajtató, valamint a csatlakozó magy. kir. államkincstár javára Valentik Józsefnek a telgárti 61-1. számú tjkvben A I. 4. 9-11. 16. 20. 21. és 23. sorszám alatti ingatlanoknak B. 3. sorszám alatt nevére jegyzett 2/3-ad részére 771 koronában az ugyanazon tjkvben ugy a végrehajtást szenvedő Valentik József, valamint a társ-tulajdonosok Valentik András, Valentik Mária, Roptos Jánosné, Valentik Erzsébet Birka Andrásné és kiskoru Valentik Simon tulajdonát képező 2344. hr. számú ingatlanra 6 koronában, a 2883. hr. számú ingatlanra 18 koronában és a 2603. hr. számú ingatlanra 18 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1905. évi április hó 29-ik** napján délelőtt 10 órakor Telgárt községében a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 80 korona, 77 korona 10 fillér, 60 fill. 1 kor. 80 fill., 1 kor. 8 fill. készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1. én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 170. §-a értelmében bantpénzének a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagyrőcén, 1905. évi február hó 15. ik napján. — A nagyrőcei kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság.

Gazda, kir. aljáró.